

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA A NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE

Różnice i kluczowe
informacje

WPROWADZENIE

- Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie to dwa elementy systemu wsparcia obywateli w Polsce.
- Choć oba mają na celu pomoc osobom w trudnej sytuacji, różnią się zakresem, formą udzielania pomocy i grupą odbiorców.

**PODSTAWY
PRAWNE**

Oba rodzaje wsparcia regulowane są Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Ustawa określa zasady organizacji, świadczenia i finansowania tych form pomocy.

DEFINICJE

Nieodpłatna pomoc
prawna:

Udzielanie informacji
prawnych,
wyjaśnianie
przepisów i pomoc w
przygotowaniu pism
(z wyjątkiem pism w
toczących się
postępowaniach).

Nieodpłatne
poradnictwo
obywatelskie:

Pomoc w
rozwiązywaniu
problemów życia
codziennego, takich
jak zadłużenie,
sprawy rodzinne czy
mieszkaniowe.

CEL ŚWIADCZENIA POMOCY

Nieodpłatna pomoc
prawna:

Ułatwienie dostępu do
profesjonalnej pomocy
prawnej, pomoc w
zrozumieniu przepisów
prawa i procedur
prawnych.

Nieodpłatne poradnictwo
obywatelskie:

Wsparcie w rozwiązywaniu
problemów społecznych i
organizacyjnych, często
pozaprawnych.

ZAKRES ŚWIADCZONEJ POMOCY – NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje świadczenie usług prawnych dla osób w trudnej sytuacji życiowej, które nie są w stanie samodzielnie pokryć kosztów odpłatnej porady prawnej. Zakres tej pomocy jest ściśle określony przez ustawę i obejmuje następujące działania:

1. Informowanie o obowiązującym stanie prawnym i przysługujących uprawnieniach

- Wyjaśnianie przepisów prawa dotyczących konkretnej sytuacji osoby potrzebującej pomocy.
- Informowanie o możliwościach prawnych w zakresie ochrony interesów osoby korzystającej z pomocy.

2. Porady dotyczące rozwiązania problemów prawnych

- Wskazanie możliwych działań w ramach obowiązującego prawa.
- Pomoc w wyborze najbardziej korzystnej drogi postępowania w danej sprawie.

3. Pomoc w sporządzaniu pism

- Przygotowanie projektów pism urzędowych, które nie są pismami procesowymi (np. wnioski, oświadczenia, odwołania).
- Sporządzanie pism dotyczących rozpoczęcia sprawy sądowej lub administracyjnej, z wyłączeniem pism procesowych w toczących się postępowaniach.

4. Informowanie o możliwościach pozasądowego rozwiązania sporu

- Wskazanie metod alternatywnych, takich jak mediacja czy arbitraż.
- Wyjaśnienie korzyści wynikających z ugodowego rozstrzygnięcia konfliktu.

5. Pomoc w przygotowaniu do samodzielnego działania

- Wsparcie w gromadzeniu dokumentów i informacji potrzebnych do załatwienia sprawy.
- Przygotowanie do wystąpienia przed sądem, urzędem lub inną instytucją.

ZAKRES ŚWIADCZONEJ POMOCY – NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie ma charakter bardziej holistyczny i obejmuje wsparcie w rozwiązywaniu problemów życia codziennego, które nie zawsze mają wymiar czysto prawny. Zakres tego poradnictwa koncentruje się na kompleksowym wsparciu obywateli w ich trudnych sytuacjach życiowych.

1. Wsparcie w rozwiązywaniu problemów społecznych

- Doradztwo w sprawach związanych z zadłużeniem, np. pomoc w negocjacjach z wierzycielami.
- Wskazówki dotyczące radzenia sobie z trudnościami mieszkaniowymi, takimi jak eksmisje czy zaległości czynszowe.

2. Pomoc w sprawach rodzinnych i zdrowotnych

- Wsparcie w uzyskaniu świadczeń rodzinnych, alimentów, świadczeń z pomocy społecznej.
- Informacje o prawach pacjenta, dostępności świadczeń zdrowotnych czy procedurach odwoławczych.

3. Porady dotyczące rynku pracy

- Wsparcie w rozwiązywaniu problemów związanych z zatrudnieniem, np. kwestie umów, wypowiedzeń, czy praw pracowniczych.
- Informowanie o możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub poszukiwaniu pracy.

4. Pomoc w przygotowaniu planu działania

- Kompleksowa analiza sytuacji osoby potrzebującej pomocy.
- Opracowanie planu działania, który uwzględni możliwości prawne, społeczne i organizacyjne.

5. Wskazywanie miejsc i instytucji oferujących dalszą pomoc

- Kierowanie osób do instytucji, które mogą zaoferować dodatkowe wsparcie, np. pomoc społeczną, poradnie psychologiczne, organizacje pozarządowe.

FORMY UDZIELANIA POMOCY

Nieodpłatna pomoc prawna:

- Głównie w formie konsultacji prawnych.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie:

- Holistyczne podejście obejmujące różne aspekty problemu.
- Często skupienie na edukacji i wsparciu organizacyjnym.

ODBIORCY POMOCY

Nieodpłatna pomoc prawna:

- Osoby potrzebujące pomocy w zrozumieniu przepisów prawa.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie:

- Osoby z problemami społecznymi, które wymagają bardziej kompleksowego wsparcia.

SPECYFIKA PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO

- Zorientowane na rozwiązanie konkretnego problemu życiowego.
- Często wymaga analizy różnych aspektów sytuacji: prawnych, ekonomicznych i społecznych.
- Podejście indywidualne, dostosowane do potrzeb osoby korzystającej z pomocy.

**KWALIFIKACJE
OSÓB
OBSŁUGUJĄCYCH
PUNKTY POMOCY**

Nieodpłatna
pomoc prawna:

Świadczona przez
radców prawnych i
adwokatów.

Nieodpłatne
poradnictwo
obywatelskie:

Doradcy
obywatelscy z
przeszkoleniem w
zakresie pomocy
społecznej i
wsparcia
obywatelskiego.

Nieodpłatna pomoc
prawna i nieodpłatne
poradnictwo
obywatelskie są
komplementarne.

Różnią się zakresem,
formą pomocy i
odbiorcami.

Warto znać różnice, aby
świadomie korzystać z
dostępnych usług.

PODSUMOWANIE

